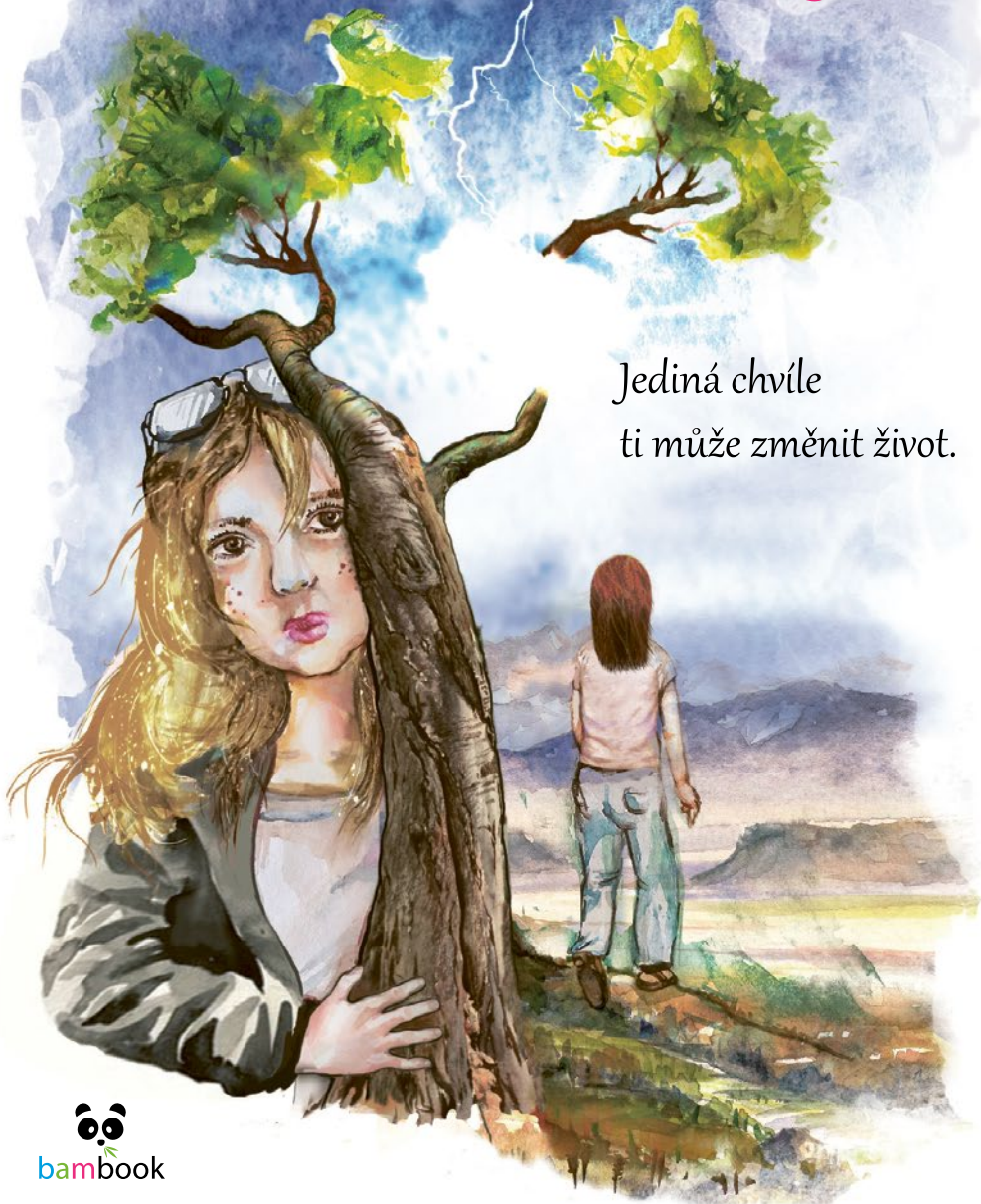

Jolana Dajbychová

JINÁ, ALE POŘÁD JÁ

Jediná chvíle
ti může změnit život.

Jolana Dajbychová

JINÁ,
ALE POŘÁD JÁ

Mým úžasným dcerám

(Tím samozřejmě nepadá vyklízení myčky, vynášení koše, krmení a venčení naší Bětky, ani nic z toho ostatního, čemu tak „rády“ věnujete svůj čas :-).)

TEĎ

Petra sleduje, jak se vzdálenost mezi ní a ostatními spolužáky pomalu zvětšuje. Všichni se nemůžou dočkat, až jim dá učitelka u kašny rozchod, a tak skoro běží. Jí se ale nechce. A nemění to ani pomyslení na dortíky v cukrárně, kterých si s holkama naplánovaly sníst každá alespoň pět.

Po návštěvě výstavy z konce minulého století se jí v hlavě vyrojilo příliš vzpomínek. Už si myslela, že je z toho venku, jenže prohlídka věcí připomínajících ten nejzvláštnější rok v jejím životě přivanula vzpomínky, kterých se teď nedokáže zbavit. Ani představou půlkilového větrníku.

Jak šly dny, týdny a měsíce, snažila se pomalu najet do známých kolejí svého života, ale když nad tím teď přemýšlí, stále přesně neví, co si o té chvíli, anebo vlastně celém roce má myslet. Jistá si je jedině tím, že se jí všechn ten čas vryl do srdce, vpil do krve a vtiskl až do konečků prstů.

Uklidňuje ji, že všechno nakonec sepsala, protože jednou, jednou tomu možná nebude věřit ani ona sama.

Jde za ostatními, hlavu plnou myšlenek na slova, věty a celý příběh, který nedávno konečně sepsala do deníku, a ač je krásný slunečný den, začíná jí být čím dál víc chladno. Kostelní zvon právě odbíjí celou hodinu: „BIM BAM, BIM BAM...“

Otře se zimou a vybaví si první stránku a první slova svých zápisků...

DENÍK

Květen 2021

Z nosu mi odcházejí poslední bublinky vzduchu, žádný další už v plicích nezůstal, znovu nadechnout se nemůžu a začínám opravdu panikařit. Snažím se něčeho zachytit, ale ruce jen sklouzávají po zabahněných kořenech a kamení. Skoro nic nevidím, protože bahnem zakalená a k tomu krví zbarvená voda mě nenechá dohlédnout dál než na pár centimetrů. Sápu se nahoru ze všech posledních sil a najednou cítím, jak sevření někde dole povolí. Rychlé tempo, další a... uff (!), matně rozpoznávám denní světlo prostupující ke mně dolů skrze povrch vody. Touha žít mě žene stále výš a já konečně hlavou rozrážím poslední kapky hladiny!

Snažím se do prázdných plic vdechnout co největší množství vzduchu, aniž bych otevřela oči. Ale to jsem udělat měla, protože než odlepím víčka od spodních řas, ucítím na obličejí náraz něčeho sypkého. A znovu a zase. Nechci to vzdát. Teď, když jsem přežila vodu, neudusí mě přece něco jiného! Ze všech sil se snažím vyprostít pravou ruku z nánosu, který už začíná obtěžkávat celé moje tělo, a pokouším se odstranit z očí co nejvíce toho marastu. Vidím sice špatně, ale vidím. I v tom přítmí rozpoznávám stěny tmavého stísněného prostoru. Jsem na smrt vyděšená, protože začínám tušit, že to, co mi znovu padá na obličej a zasypává zbytek těla, je studená černočerná hřbitovní hlína. Už zase nemůžu dýchat...!

Já vím, popis snu je asi divný začátek deníku. Ale je pět hodin ráno a já nemůžu spát, protože se mi zdál zase tenhle

sen, protože mě znovu dohání minulost. I když se během dne snažím nevzpomínat, noc mi to nedovolí. Mozek znovu a znovu přehrává vzpomínky, které mé sny plní po okraj panikou a strachem. A když se mi občas zdá něco z těch hezkých chvil, když je mi dovoleno se alespoň ve spánku vrátit třeba ke své lásce, trvá to jen okamžik. Podvědomí se bohužel rozhodlo, že mi bude pořád dokola servírovat hlavně to špatné, co se tenkrát stalo.

Už nemám sílu se k tomu všemu vracet, jsem unavená a potřebuju začít zase normálně žít. To mi ale vzpomínky nedovolují. Prolézají mými myšlenkami jako přiotrávené myši a hlodají. Nejvíc v noci, ve snech...

„Sepiš to! Co jsi zažila, je neuvěřitelný, a už chápu, že něco takovýho nemůžeš vyhnat z hlavy a že se ti o tom pořád zdá. Tak třeba když všechno hodíš na papír, konečně to v sobě uzavřeš...“ poradila mi před nějakou dobou má nejlepší kamarádka. A já se konečně rozhodla, že ji poslechnu a že to teda zkusím.

A právě teď je asi ta pravá chvíle. Zase ten sen, zase ty vzpomínky! Takže...

Jmenuju se Petra a ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, je mi třináct – UŽ ZASE! Ale k tomu až později.

Musím začít od začátku, protože až časem se ukázalo, kolik zdánlivě nepodstatných, a přitom tak důležitých okamžiků jsem prožila, než v mém životě nastal ten neskutečný zvrat. Předem jsem samozřejmě nemohla tušit, co všechno

se za nějakou dobu stane, a tak jsem se nad zážitky a událostmi, provázejícími můj zatím celkem poklidný a někdy až nudný život, nijak nepozastavovala. Ale měla jsem!

Přemýšlím, kdy to všechno vlastně začalo, a jako lusknutím prstu mi v hlavě vyvstane vzpomínka na jeden horký květnový den zhruba před rokem...

Květen 2020

Bylo strašné vedro a já měla pocit, že se konce školy snad ani nedočkám. Seděla jsem úplně rozpálená na terase a přemýšlela, že kdybych vzala do ruky vajíčko, bude během pár minut uvařené natvrdo. Abych se nakonec neuvařila sama, vrátila jsem se raději do pokoje potmělého zataženými závěsy. Ty alespoň trochu vlnu venkovního horka tlumily.

Nejraději bych se někde smočila, ale jako vždy mi hned došlo, že se plavat bojím – přesněji, že to vlastně ani neumím – a rychle jsem tu představu zahnila. Já vím, v tomhle věku je to ostuda, jenže co naplat, voda mě děsila. Jasně že ve sprše nebo ve vaně jsem si libovala, ale jakmile mě nutili vlézt někam, kde nebylo vidět dno, šly na mě mdloby.

Všichni se to zpočátku snažili změnit, naléhali i slibovali, ale marně. Vlezla jsem maximálně do bazénu. Mělkého. Moře patřilo k mým milovaným místům, ale užívala jsem si jenom jeho břehů nebo se nechávala vyvézt na matraci. Táta, a vlastně i brácha, se už ani nesnažili mě z té matrace shodit. Za ten hysterák, který pak nastal, jim to pobavení totiž nestálo.

Někdo se bojí myší nebo pavouků, jiný třeba výšek, no a já, já prostě odmítala uvěřit vodě, že když budu hýbat pravidelně rukama a nohama, nepotopím se, ale poplavu. Nikdo nevěděl, proč to tak mám, a všichni se s tím postupem času smířili.

Tedy až do tohoto odpoledne, kdy právě po mých úvahách na smočení vlítla do pokoje mamka s nadšeným výrazem. Málem jsem ani nestačila odhodit mobil, jak mám ve zvyku, když ke mně někdo vtrhne. Jen tak tak jsem ještě stačila popadnout učebnici.

„Co děláš, Peti? Neruším?“ zajímala se, ale rovnou si přisedla na postel.

„Co asi, učím se,“ zalhala jsem a ukázala přitom na rozevřenou učebnici. Dalo se čekat, že má pro nás vymyšlenou nějakou domácí práci, a mně se do ničeho rozhodně nechtělo. Komu by se taky chtělo v takovém horku?!

Máma pracuje jako sestřička u táty v ordinaci a domů chodí většinou docela ztrhaná. Potřebuje pak nějaký čas a kafe, aby se dala zase do kupy. Proto mě překvapil její záhadný úsměv, když si přisedla.

„To nebude na dlouho, Peťulko. Možná mám řešení! Víím, kdo by nám mohl pomoci s tou tvou vodou!“ Nadšení z ní sršelo, jako by snad ten den vynalezla lék na nějakou nevléčitelnou chorobu...

„Ale já už to zkuset nechci!“ nenechala jsem se tím jejím nadšením nakazit. V hlavě se mi hned vyrojily vzpomínky na pokusy různých trenérů plavání i na sezení u dětských

psychologů. Každopádně jsem znovu nic podobného absolvovat nehodlala. Mamka se ale opět záhadně usmála a připojila si ke mně blíž.

„Mám kamarádku, teda spíš bývalou spolužačku. Ona byla vždycky taková zvláštní, víš, ale jinak pohodová holka. Dnes jsem ji po dlouhé době potkala u nás na poliklinice a trochu jsme se zapovídaly.“ Asi aby mě už předem uklidnila, začala mi při tom vyprávění hladit záda. „Zabývá se vážně zajímavými věcmi. Vykládá horoskopy, pěstuje bylinky...“

„Takže čarodějnice!“ skočila jsem jí do řeči.

„Nech mě laskavě domluvit, jo?! Jak už jsem říkala, vykládá horoskopy, pěstuje bylinky a hlavně – dělá regresní terapii!“

Vytřeštila jsem oči. „Co to je, proboha?!“

Máma mě hned začala uklidňovat: „Možná to zní hrozně, ale než se budeš vztekat, nejdřív si poslechni, co mi o tom říkala. Je to prý skvělá terapie pro lidi, co mají různý fobie. Prý to opravdu pomáhá! Třeba by sis mohla letos konečně užít moře naplno! A taky ten kanál ve Francii. Nemám z toho vůbec dobrý pocit, když vím, jak ti tyhle věci vadí.“

„To sice jo, ale doma na zadku sedět taky nechci a moře mám ráda. Nemusím v něm plavat. Vždyť už jsem vám přece stokrát říkala, abyste mě pořád neřešili. Ty vaše nápady, že budeme jezdit jenom na túry a na kola, jsme už snad probrali, ne?! Já s mořem nebo kanálem problém nemám, to řešíte pořád jenom vy!“ snažila jsem se mámu odradit od rozebírání další možnosti, jak se zbavit mé fobie.

Jenže jí ten plán už předem úplně pohltil, aniž bych já vůbec tušila, o čem to vlastně mluví. „Marcela – to je ta má známá – už takhle pomohla spoustě lidem, tak proč by to nefungovalo zrovna na tebe?“ Zase na mě hodila ten svůj ohromně nadšený úsměv.

„A to je jako nějaká hypnóza nebo co?!“ zeptala jsem se zděšeně.

„To právě ne, neboj! Budeš úplně při smyslech. Terapeutka ti jenom pomůže rozpomenout se na určitý potlačený události z minulosti, který mohou ovlivňovat tvůj život teď. A může to být z doby, kdy jsi byla třeba batole, anebo klidně i něco z minulých životů.“

Chtěla pokračovat dál ve svém výkladu, ale já se neudržela: „Myslíš třeba, že jsi mě nechala moc dlouho cákat se v bazénku? Anebo osobu s mou duší někdy ve středověku hodili do vody, aby se naučila plavat, a pak ji někdo topil?“ nešlo mi škodolibě se neusmát.

„Možná že i utopil!“ dodala máma a mě úsměv zase hned přešel.

„A na to si mám případně jako vzpomenout, jo? Jak jsem se třeba topila, protože mi někdo držel hlavu pod vodou?“ vybalila jsem na ni.

„Zní to asi dost děsivě, ale Marcela říkala, že pokud tam nějaké trauma bylo, pomůže ti jím několikrát projít a tobě to pak nakonec skutečně pomůže, protože si uvědomíš, co se vlastně kdysi stalo.“

Chvilku jsem nad tím přemýšlela a pak jsem se mámy zeptala, jestli ona skutečně věří na minulé životy.

„Nikdy jsi nemluvila o tom, že těmhle nesmyslům věříš. Spíš jsi mluvila opačně. A po mně teď chceš, abych něco takového vyzkoušela. A co když to je skutečně pravda? Já v žádném případě nechci umřít, a už vůbec ne skoro ve třinácti (!), i když bych pak zase obživla!“ Mámu nadšení z dobrého nápadu úplně přešlo.

„Máš pravdu, je to dost hrozná představa. Jak nad tím teď přemýšlím, už mi to zase jako tak skvělý nápad nepřijde.“ A tím jsme celou diskusi uzavřely. To bych ale nebyla já, kdybych hned, jen co za mamkou zaklaply dveře, nesedla k mobilu a nezačala googlovat. Zadáání znělo jasně: „*REGRESNÍ TERAPIE*“.

Ač mě postupné zjišťování informací z jedné strany děsilo, musím přiznat, že ze strany druhé jsem začala o hlubinné regresní terapii stále častěji přemýšlet.

Kdybych tenkrát tušila, co všechno se povídáním s mámou postupně rozjede, určitě bych se všem dalším informacím ohledně téhle terapie vyhnula obloukem. Jenže to já právě tenkrát netušila, a tak jsem hltala všechno, co se o regresi dohledat dalo.

VANDA

Druhý den ráno jsem si hned po probuzení uvědomila, že je poslední pátek v měsíci, a tudíž se, jako každý jiný poslední pátek v měsíci, jede do Smolína. Ne že bych babičku neviděla ráda. Na to, kolik jí je, vypadá skvěle, je bezva a rozumím si s ní teď snad víc než s našima, ale trávit víkend s rodičema, přítroublým bráchou a ještě v takovém prdelákově (kupodivu slova naší babičky), to se mi vůbec nechtělo.

I když nebylo třináctého, k tomuhle pátku by se takové datum nepochybně hodilo. A protože jsem ještě netušila, co všechno se mi v následujících měsících přihodí, myslela jsem, že je to ten nejhorší den mého života!

Ve škole mi hned v šatně moje nejlepší kamarádka Vanda s brekem oznámila, že se o prázdninách stěhují do Brna, protože tam její táta dostal lepší práci. Začala vzlykat a za pár vteřin už se po její baculaté tváři kutálely slzy. Měla jsem ji vážně ráda a rozuměla si s ní jako s nikým jiným na světě a tenhle den mi najednou došlo, že už nebudu mít s kým rozebírat kluky, že už nebudu mít parťáka na všechno to hihňání, které jsme si spolu tak často užívaly. Po prázdninách už tu nebude Vanda, která by mě chápala, když budu našťvaná na rodiče nebo na bráchu anebo třeba na celou školu i se školníkem. Měla jsem pocit, že se mi zbořil svět.

Blížilo se zvonění, tak jsme si jen s Vandou rychle slíbily, že něco vymyslíme, než začnou prázdniny, protože nás nic a nikdo

nerozdělí! Obzvlášť ne ten nesmyslný nápad se stěhováním do Brna!

SMOLÍN

To odpoledne se mnou nebyla řeč. Máma mi jako vždy vyčí-tala, že se balím hrozně pomalu, tátu znervózňovala předsta-va páteční dopravy a Honza si dělal, co chtěl, protože mamka mu věci samozřejmě zabalila. Jeníček – mazánek!

Připadala jsem si jako pátý kolo u vozu. Všechno mi vadilo, všichni mě štváli a měla jsem té naší rodinky už plný zuby.

A jak jsem tak v duchu na všechny nadávala, utíkala cesta k babičce snad rychleji než obvykle.

Blížili jsme se k tátově rodné vesničce a já už z dálky viděla věž místního kostelíku. Napadlo mě, že mám tohle místo vlastně moc ráda. U babičky nás vítala vůně bábovky a pes Puňta, kříženec snad všech známých i neznámých plemen. Možná proto to byl nejlepší pes na světě! Honza se s ním začal hned muchlovat, ale já ne. Chtěla jsem, aby nikomu neuniklo, že mám pořád špatnou náladu a že si ji nehodlám ničím a hlavně nikým zlepšit. Moje rozhodnutí ale nakonec překazila babička, protože je taky tvrdohlavá (to mám asi po ní), a když se rozhodne mě rozesmát, ví přesně, co říct.

Stačilo tedy, když se zeptala: „Tak co je na těch vašich internetech nového, Petruško?“

A už jsem se neudržela. „Na internetu, babi. Je jen jeden!“ směla jsem se od ucha k uchu. Babiččina bábovka mě pak zlomila definitivně.

Špatná nálada byla fuč a já se začínala těšit na to, jak si užiju sobotu a neděli u babičky. Myslela jsem, že to bude víkend jako každý jiný, ale právě tyto dny byly důležitější než všechny ostatní, které jsem kdy ve Smolíně prožila. Tenkrát mi to tak nepřipadalo a spojitost se vším, co se následně stalo, jsem si uvědomila až mnohem později.

V sobotu mamka pomáhala babičce s úklidem a táta se snažil opravit rozbitý sušák na prádlo. S Jendou jsme proto raději vypadli ven a jen se poflakovali po okolí. Pár dětí ze Smolína jsme znali, ale žádné velké kamarádění to nebylo. Tedy Honza by chtěl, já ne. Měla jsem Vandu, holky ve třídě, a to mi stačilo.

Rozhodli jsme se zajít k rybníku. Bráchovi sice pár minut trvalo, než mamku přemluvil, aby se mohl smočit, ale nakonec povolila. Ani jsem nic jiného nečekala, protože šlo o našeho mazánka! Před cestou nás ještě odchytil táta a předal nám recept pro paní Šípkovou. Taťka je obvoďák, a i když má ordinaci ve městě, chodí k němu dost lidí i z okolních vesnic, včetně paní Šípkové.

„Vyřídte paní Milušce, že jsem jí to napsal radši rovnou třikrát, aby nemusela čekat každý měsíc na nový recept. A pozdravujte ji ode mě!“

Konečně nastal čas vyrazit. Sluníčko páliło a já se rozhodla, že si alespoň smočím nohy ve vodě. Cestou jsme se zastavili

v malém krámku na náměstí. Naši nám dali peníze na nanuka, tak by byla škoda toho nevyužít. Pan Standa (tak mu tady říkali všichni), který v obchůdku prodával, znal snad všechny děti z okolí. Kupodivu si pamatoval i nás, ač jsme nepatřili mezi místní.

Privítal nás širokým úsměvem: „Á, Petruška a Jenda přijeli obveselit babičku. Ta má jistě radost!“

Pan Standa se mi líbil. Nevěděla jsem vlastně proč, ale když se na člověka usmál, zahřálo to u srdce. Měl taky strašně hezké pomněnkově modré oči, a i když mu už vlasy trochu šedivěly, byl to pořád hezký chlap... Tak to aspoň říkala mamka.

Když v krámku nenakupovalo zrovna moc lidí, povídal si s námi o všem možném. Zajímalo ho, jak se nám daří ve škole, na jaké chodíme kroužky nebo kam se třeba chystáme na dovolenou. Zdál se být opravdu fajn. Babička vždycky říkala, že je hrozná škoda, když takový člověk nemá děti. A jednou, když byl Honza menší, zeptal se ho, proč ty děti vlastně nemá.

„K dětem bych musel mít taky nějakou ženskou. A holkám, těm já nosím smůlu...“ Pak jen smutně pokrčil rameny, mávnul rukou a se slovy: „Takhle je to lepší!“ odešel pro něco do skladu. Když se vrátil, Honza ještě vyzvídal, proč si myslí, že holkám nosí smůlu.

„Protože mám někdy úplně hloupé nápady a nedomýšlím konce...“ povzdychl si on a už se o tom nechtěl bavit.

ČERNÝ ROK

Usadili jsme se na lavičku před krámem a vychutnávali si každý svého nanuka. Jenda byl zase jako čuně, a tak jsem mu hned připomněla, že to u mámy schytá. Začal chrochtat a dělat u toho různé obličejy. Uklidnil se až po tom, co uviděl, že se k nám šourá stará paní.

Ta se při pohledu na zapatlaného bráchu začala smát: „Je to asi dobrota, vid’?“ Honza souhlasně přikývl a paní si k nám přisedla. „Vy jste děti od Fialů, že jo?“ Než jsme stačili vůbec odpovědět, podívala se na Honzu a usmála se: „Ty seš celá maminka!“ A asi aby mi to nebylo líto, dodala: „No a ty jako bys tátovi z oka vypadla!“

„No, říkají nám to všichni,“ souhlasila jsem, protože to byla pravda.

„Dlouho jsem vás neviděla a hrozně jste vyrostli! Asi z vás má babička radost, co?“ Strašně ji zajímalo, jak se má táta a co babička a to její bolavé koleno. Hned mě napadlo, že to bude asi nějaká místní drbna. Když už jsme se chtěli zvednout, přiřítla se k obchodu dodávka.

Z dodávky pomalu vylezl obtloustlý plešatý chlap, vzal nějakou bedýnku a šel dovnitř do krámu. Stará paní se ušklíbla a prohodila: „Zvláštní... Tolik neštěstí a tak spokojený člověk!“

„Jak to myslíte?“ nedalo mi se nezeptat. „Kdo to je?“ Místní zpravodajka se nenechala dlouho pobízet a začala nadšeně líčit příběh pana Slámy.